

Dosarul nr.3ra-950/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (G. Cazacu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, Gr. Dașchevici)

ÎNCHEIERE

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Gațapuc Ina împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Inspectoratul General al Poliției, cu privire la anularea actelor administrative, obligarea emiterii actului administrativ individual,

împotriva deciziei din 01 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 25 iunie 2020, Gațapuc Ina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Inspectoratul General al Poliției, privind constatarea ilegală a refuzului Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului minor Xxxx, până la împlinirea vârstei de 3 ani, în cuantum de 30 % din salariul lunar al soțului Gațapuc Denis, cât și pentru 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului, obligarea emiterii actului administrativ individual privind calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului minor Xxxx, până la împlinirea vârstei de 3 ani, în cuantum de 30 % din salariul lunar al soțului Gațapuc Denis, cât și pentru 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 06 februarie 2020 a înaintat cerere Casei Naționale de Asigurări Sociale, în temeiul prevederilor art. 5 alin. (4), art. 18 și art. 27 din Legea nr. 289 din 22 iulie 2004 cu privire la indemnizațiile privind incapacitatea temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, art. 124 din

Codul muncii și art. 40 din Legea nr. 288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Prin cerere a solicitat Casei Naționale de Asigurări Sociale, calcularea și acordarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului minor Xxxx, născut la xxxx, până la împlinirea vârstei de 3 ani, în cuantum de 30 % din salariul lunar realizat de către soțul ei Denis Gațapuc, retroactiv pentru 12 luni premergătoare.

Reclamanta a menționat că, este născută la xxxx, domiciliază în r-nul xxxx, sat. xxxx și se află la întreținerea soțului Denis Gațapuc, anul nașterii xxx, angajat al Inspectoratului General de Poliție, în funcție de subofițer de patrulare al Companiei nr. 1 măsuri în masă a Batalionului nr. 1 al Brigăzii de patrulare a Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne.

Reclamanta a relatat că beneficiază de dreptul de a obține indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani și respectiv retroactiv pentru 12 luni premergătoare. Însă, prin răspunsul/decizia nr. G-304/20 din 02 martie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a refuzat în admiterea cererii și acordarea compensației solicitate.

Nu este de acord cu răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale și la 04 mai 2020 a înaintat cerere prealabilă prin care a solicitat pârâtului să-și revadă poziția și să-i achite indemnizația solicitată.

Prin răspunsul din 20 mai 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a respins cererea prealabilă.

Reclamanta consideră neîntemeiat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale, care are scopul exclusiv de a limita drepturile și interesele legitime ale copilului. Or, potrivit art. 124 din Codul muncii, femeilor salariate și ucenicilor, precum și soțiilor aflate la întreținerea salariaților, li se acordă un concediu de maternitate ce include concediul prenatal cu o durată de 70 de zile calendaristice (în cazul sarcinilor cu 3 și mai mulți feți - 112 zile calendaristice) și concediul postnatal cu o durată de 56 de zile calendaristice (în cazul nașterilor complicate sau nașterii a doi sau mai mulți copii - 70 de zile calendaristice), plătindu-li-se pentru această perioadă indemnizații în modul prevăzut la art. 123 alin. (2). Aliniatul (2) al art. 124 din Codul muncii, relatează despre faptul că în baza unei cereri scrise, persoanelor asigurate indicate la alin. (1), după expirarea concediului de maternitate, li se acordă un concediu parțial plătit pentru îngrijirea copilului până la vârsta de 3 ani, cu achitarea indemnizației din fondul asigurărilor sociale de stat.

Reclamanta a opinat că reieșind din prevederile legale menționate a fost dovedit faptul că la momentul nașterii copilului și inclusiv la data depunerii cererii, dânsa se afla la întreținerea soțului, astfel beneficia de dreptul la indemnizația solicitată.

Reclamanta a indicat că măsura întreprinsă de autoritatea publică (negarea existenței dreptului și refuzul acordării indemnizației) nu este proporțională și potrivită pentru a atinge scopurile Casei Naționale de Asigurări Sociale, cu care a fost împuternicită prin lege. Legislația în vigoare clar a stabilit atribuțiile acestei autorități publice și a evidențiat că această autoritate acordă asemenea categorii de compensații solicitate de petiționar, însă autoritatea publică contrar prevederilor legale neagă și refuză acordarea acestora. Acțiunile și inacțiunile autorității publice sunt contrare

prevederilor legale, respectiv solicită aportul instanței de judecată la obligarea autorității să emită actul administrativ prin care Casa Națională de Asigurări Sociale să calculeze și să achite reclamantei indemnizația lunară pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani și inclusiv retroactiv pentru 12 luni premergătoare.

La 07 iulie 2020, reclamanta a depus cerere de concretizare a pretențiilor prin care a solicitat constatarea ca fiind ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale privind calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului minor Xxxx, până la împlinirea vârstei de 3 ani, în cuantum de 30% din salariul lunar realizat de soț, retroactiv pentru 12 luni premergătoare, anularea actului administrativ emis de Casa Națională de Asigurări Sociale nr. G-307/20 din 02 martie 2020 privind refuzul calculării și achitării indemnizației lunare pentru creșterea copilului minor Xxxx, până la împlinirea vârstei de 3 ani, în cuantum de 30% din salariul lunar realizat de soț, retroactiv pentru 12 luni premergătoare, constatarea ca fiind ilegal și anularea actului administrativ emis de Casa Națională de Asigurări Sociale nr. G-935/20 din 20 mai 2020 privind respingerea cererii prealabile, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită actul administrativ prin care să calculeze și să dispună achitarea reclamantului indemnizația lunară pentru creșterea copilului minor Xxxx, până la împlinirea vârstei de 3 ani, în cuantum de 30 % din salariul lunar realizat de soț și retroactiv pentru 12 luni premergătoare, încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Prin hotărârea din 08 decembrie 2020 a Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea înaintată de Gațapuc Ina.

S-a constatat ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. G-985/20 din 20 mai 2020, privind calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului minor Xxxx, până la împlinirea vârstei de 3 ani, în cuantum de 30% din salariul lunar al soțului Gațapuc Denis, pentru 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să emită actul administrativ individual privind calcularea și achitarea în beneficiul reclamantei, Gațapuc Ina a indemnizației lunare pentru creșterea copilului minor Xxxx, până la împlinirea vârstei de 3 ani, în cuantum de 30 % din salariul lunar al soțului Gațapuc Denis, pentru 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului.

În rest, pretențiile cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, au fost respinse ca neîntemeiate.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 14 decembrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale, în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, a depus cerere de apel nemotivată (f.d.91-92), ulterior la 22 ianuarie 2021, respectând termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, a depus cerere de apel motivată, prin care a solicitat casarea hotărârii din 08 decembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi (f.d.112-120).

Prin decizia din 01 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 08 decembrie 2020 a Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, în cadrul examinării cauzei s-a stabilit cu certitudine că, reclamanta Gațapuc Ina se află la întreținerea soțului

Gașapuc Denis, ultimul fiind angajat al Inspectoratului General al Poliției, având la întreținere copilul minor Xxxx. Prin urmare, prima instanță corect a stabilit că reclamanta beneficiază de dreptul de a dispune de indemnizația legală pentru creșterea copilului minor Xxxx, până la împlinirea vârstei de 3 ani, în cuantum de 30 % din salariul lunar al soțului Gașapuc Denis, precum și pentru 12 luni calendaristice premergătoare lunii nașterii copilului. Dreptul reclamantei la calcularea și achitarea indemnizației lunare pentru creșterea copilului minor Xxxx, a fost dobândit în modul prevăzut de lege și nu este susceptibil de a fi anulat.

Curtea de Apel Chișinău a stabilit că, reclamanta a înaintat acțiune în obligare conform art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, hotărârea primei instanțe corect a fost emisă potrivit specificului acțiunii în obligare, adică în baza art. 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ. Or, înaintarea acțiunii în obligare are anume ca scop obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual.

Totodată, având în vedere că din cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale rezultă că apelantul exprimă dezacordul cu hotărârea primei instanțe în partea pretențiilor admise, prin urmare, instanța de apel a considerat oportun de a nu se expune cu privire la legalitatea hotărârii primei instanțe, în partea respingerii pretenției cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

La 03 septembrie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus cerere de recurs motivată împotriva deciziei din 01 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel cu pronunțarea unei decizii noi (f.d.176-184).

În motivarea cererii de recurs a indicat că, prin Hotărârea Guvernului nr. 1478/2002 a fost aprobat Regulamentul cu privire la modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii. Din analiza prevederilor Regulamentului este corectă concluzia că, persoana care se consideră îndreptățită în a beneficia de indemnizație lunară pentru îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani, urmează să respecte o anumită procedură de solicitare prestabilită de actul normativ indicat. Astfel, organul de asigurări sociale, examinând cererea înaintată de solicitant, emite o decizie de stabilire a indemnizației - act administrativ individual favorabil în sensul art. 11 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, sau după caz, respinge cererea solicitantului prin decizie, ce reprezintă act administrativ individual defavorabil.

Recurentul a mai invocat că, instanțele inferioare nu au luat în considerare faptul că, intimata nu a respectat procedura impusă de Regulament, adică, nu s-a adresat cu cerere Casei Teritoriale de Asigurări Sociale pentru solicitarea indemnizației pretinse. Respectiv, organul de asigurări sociale nu a desfășurat vreo procedură administrativă în vederea stabilirii dreptului intimitei la indemnizație. Totodată, instanțele de judecată au stabilit eronat că, actul administrativ defavorabil pe marginea dreptului intimitei la indemnizație este scrisoarea CNAS nr. G-935/20 din 02 martie 2020.

Recurentul consideră că, scrisoarea din 02 martie 2020, nu reprezintă în sine decizie de refuz în stabilirea indemnizației deoarece conform pct. 13 din Regulament, decizia cu privire la stabilirea indemnizațiilor se adoptă de către conducătorul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale. Anume din aceste considerente s-a respins ca

inadmisibilă cererea prealabilă a intimatelor, deoarece s-a constatat inexistența unui act administrativ care ar fi putut fi examinat în procedura prealabilă.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia instanței de apel a fost pronunțată la 01 iunie 2021.

La 23 august 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale, a recepționat decizia contestată, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție DS8003395756AS, anexat la materialele dosarului (f.d.173 A).

La 03 septembrie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus recurs motivat, împotriva deciziei din 01 iunie 2021, astfel se atestă că recursul a fost depus în termen.

La 20 septembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa participanților la proces copia cererii de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

La 30 septembrie 2021, Gașapuc Ina a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, ca fiind inadmisibil.

La 07 octombrie 2021, Inspectoratul General al Poliției a depus referință, prin care a invocat dezacordul cu cererea de recurs depusă Casa Națională de Asigurări Sociale, considerând că hotărârea instanței de fond și decizia instanței de apel sunt legale.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv

al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale, este inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul

specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh